

جامعه‌شناسی

نیم قرن تحولات خانواده روستایی در ایران

تالیف:

دکتر زهره نجفی اصل

عضوت هیات علمی دانشگاه تهران

تحت نظارت:

دکتر مهدی طالب

استاد دانشگاه تهران

سرشناسه	: نجفی اصل، زهره، ۱۳۵۲-
عنوان و نام پدیدآور	: جامعه‌شناسی نیم قرن تحولات خانواده روستایی در ایران/تالیف زهره نجفی اصل؛ تحت نظارت مهدی طالب.
مشخصات نشر	: تهران: سازمان جهاد دانشگاهی تهران، انتشارات، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۲۳۶ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۳۳-۶۲۶-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: خانواده‌های روستایی - ایران
موضوع	: Rural families -- Iran
شناسه افزوده	: سازمان جهاد دانشگاهی تهران. انتشارات
رده بندی کنگره	: HD۱۵۳۷
رده بندی دیویی	: ۵۶۳۳۰۹۵۵/۳۰۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۹۵۱۹۶۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

سازمان تهران
انتشارات

www.ketab.ir

◆ نام کتاب: جامعه‌شناسی نیم قرن تحولات خانواده روستایی در ایران

◆ مولف: زهره نجفی اصل

تحت نظارت دکتر مهدی طالب

◆ ناشر: انتشارات سازمان جهاد دانشگاهی تهران

◆ چاپ و صحافی: رامین

◆ نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۴۰۱

◆ شمارگان: ۱۰۰ نسخه

◆ قیمت: ۹۵۰۰۰ تومان

◆ ناظر چاپ: احمدآرش

ISBN:978-600-133-626-3

◆ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۳۳-۶۲۶-۳

www.jtes.ir

◆ نشانی: تهران - صندوق پستی ۱۸۶ - ۱۳۱۴۵

nashr.jutt@gmail.com

◆ تلفن: ۶۶۹۵۴۳۶۸ تلفکس: ۶۶۴۶۴۹۴۱

◆ مراکز پخش: خانه کتاب دانشگاه: ۶۱۱۱۲۸۵۰ - ۶۶۹۷۳۴۲۳ فروشگاه اینترنتی: 16book.ir

◆ برای تهیه نسخه الکترونیک به آدرس fidibo.com مراجعه فرمایید.

این اثر، مشمول قانون حمایت مولفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مولف یا ناشر تکثیر و کپی برداری کند، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

مقدمه ناشر

ایران امروز در اشتیاق توسعه و استقلال، گام‌های محکم و استواری بر می‌دارد. همه روزه در گوشه و کنار میهن ما جوانه‌های خودکفایی علمی و فنی نمایان می‌شوند و با عنایت و یاری خداوند متعال و در سایه تلاش و کوشش جامعه علمی و دانشگاهی حرکت به سوی مرزهای دانش شتاب بیشتری به خود می‌گیرد. خدا را شکر می‌گوییم که این فرصت را به ما ارزانی کرد تا گام‌هایی هر چند کوچک در راه رشد و نشر دستاوردهای علمی و فرهنگی کشور برداریم، باشد تا با یاری خداوند منان و در پرتو همت اندیشمندان، نویسندگان، مترجمان و متخصصان این متعهد بتوانیم در اعتلای علمی کشور عزیزمان ایران سهمی داشته باشیم.

انتشارات سازمان جهاد دانشگاهی تهران در راستای وظایف خویش و به منظور رسیدن به اهداف علمی-فرهنگی نظام جمهوری اسلامی ایران اقدام به انتشار آثار ارزشمند و مورد نیاز علمی و دانشگاهی می‌کند. در این راه از کلیه اساتید، پژوهشگران، صاحبان قلم و اندیشه دعوت به مشارکت و همکاری می‌شود.

فهرست مطالب

۱۵.....	مقدمه
۱۷.....	پیش‌گفتار
۱۹.....	فصل اول / ویژگی خانواده روستایی سنتی در ایران
۱۹.....	مقدمه
۲۲.....	خانواده روستایی به لحاظ ساختاری
۲۲.....	- نوع خانواده
۲۳.....	میزان اقتدار پدر و کنترل و نظارت وی
۲۴.....	ازدواج به لحاظ عمومیت و سن
۳۰.....	اهمیت فرزند به لحاظ بعد
۳۱.....	طلاق به لحاظ میزان
۳۱.....	معیشت و اقتصاد خانواده روستایی
۳۱.....	ماشین‌آلات در بخش کشاورزی و استفاده از تکنولوژی
۳۱.....	میزان تنوع منابع درآمدی
۳۲.....	مصرف به لحاظ اقلام و مقدار
۳۳.....	نوع وسیله مبادله
۳۳.....	تقسیم کار

- ۳۴..... گستره ارتباطات خانوادگی
- ۳۶..... گسترش ارتباطات با شهرها و دسترسی به رسانه‌ها
- ۳۶..... کارکردهای سنتی خانواده روستایی
- ۳۶..... کارکرد اقتصادی
- ۳۷..... اهمیت و ارزش زمین و کار به لحاظ کارکردی
- ۳۸..... کارکرد اجتماعی
- ۳۹..... کارکرد حمایتی و عاطفی و احترام به سالمندان
- ۴۰..... کارکرد جنسی و تولید مثل
- ۴۱..... اهمیت فرزند پسر به لحاظ کارکردی
- ۴۲..... ارزش‌های سنتی خانواده روستایی
- ۴۲..... اهمیت مذهب (الحام فرایض دینی، مناسک مذهبی و پوشش)
- ۴۳..... اعتقاد به آداب و رسوم و گاهی خرافات
- ۴۴..... ازدواج به لحاظ ملاک‌های انتخاب همسر و نوع و الزامات
- ۴۶..... طلاق (میزان قیح)
- ۴۷..... مشارکت
- ۴۹..... پول‌گرایی و مصارف تجملی به عنوان امری ارزشمند
- ۵۰..... گذران اوقات فراغت
- ۵۰..... اهمیت حریم شخصی و رفاه
- ۵۱..... ماهیت سنتی خانواده روستایی (خانواده و اثر آن بر انتخابات فردی)
- ۵۱..... اقتدار پدر یا رهایی از آن
- ۵۱..... انتخاب اجباری شغل پدران یا قدرت رهایی از آن
- ۵۲..... حق انتخاب فرد برای ازدواج و جدایی
- ۵۳..... اجبارات اجتماعی یا تمایلات شخصی در صاحب فرزند شدن
- ۵۳..... معاشرت در خانواده روستایی
- ۵۴..... فردگرایی یا قبول دخالت‌های دیگران
- ۵۴..... انتخاب نوع پوشش و حجاب

۵۵	تلاش فردی یا قدرگرایی
۵۷	فصل دوم / مروری بر تحولات خانواده در جهان و ایران
۵۷	(۱) نظریه‌های تحولات خانواده
۵۷	- تحولات ساختاری خانواده
۵۸	- تغییر شکل تولید
۶۳	- گسترش تحصیلات
۶۵	- شهری شدن و مهاجرت
۶۶	- رشد مصرف و درآمد
۶۹	- شبکه ارتباطی و انتقالی جدید
۷۰	- تکنولوژی‌های جدید
۷۰	میزان دسترسی به شهر، اطلاعات و رسانه‌های جمعی
۷۱	تحولات کارکردی خانواده
۷۷	تحولات ارزشی خانواده
۹۴	تحولات ماهیتی خانواده
۱۰۶	(۲) ورود ایده‌های توسعه در ایران
۱۰۶	مقدمه
۱۰۷	مدرنیزاسیون در ایران (مشروطه، پهلوی اول و دوم)
	انقلاب اسلامی ۱۳۵۷ در ایران (روند تحولات در دوره بعد از انقلاب اسلامی
۱۲۶	۱۳۵۷)
۱۲۸	تحولات بعد از سال ۱۳۶۸
۱۳۳	فصل سوم / تحولات خانواده روستایی در ایران
۱۳۴	تحولات ساختاری خانواده روستایی در ایران
۱۳۴	نوع خانواده
۱۳۵	میزان اقتدار پدر، کنترل و نظارت وی
۱۳۵	ازدواج به لحاظ عمومیت و سن

- ۱۳۶ اهمیت فرزند به لحاظ بعد
- ۱۳۶ طلاق به لحاظ میزان
- ۱۳۷ معیشت و اقتصاد خانواده روستایی
- ۱۳۷ ماشین‌آلات در بخش کشاورزی و استفاده از تکنولوژی
- ۱۳۷ میزان تنوع منابع درآمدی
- ۱۳۸ مصرف به لحاظ مقدار و اقلام
- ۱۳۹ نوع وسیله مبادله
- ۱۳۹ تقسیم کار
- ۱۴۰ گستره ارتباطات خانوادگی
- ۱۴۱ گسترش ارتباطات با شهرها و دسترسی به رسانه‌ها
- ۱۴۲ تحولات کارکردی در خانواده‌های روستایی در ایران
- ۱۴۲ کارکرد اقتصادی
- ۱۴۳ اهمیت و ارزش زمین و کار به لحاظ کارکردی
- ۱۴۴ کارکرد اجتماعی
- ۱۴۶ کارکرد حمایتی و عاطفی و احترام به سالمندان
- ۱۴۸ کارکرد جنسی و تولید مثل
- ۱۵۰ اهمیت فرزند پسر به لحاظ کارکردی
- ۱۵۱ تحولات ارزشی خانواده روستایی در ایران
- ۱۵۱ اهمیت مذهب (انجام فرایض دینی، مناسک مذهبی و پوشش)
- ۱۵۳ اعتقاد به آداب و رسوم و گاهی خرافات
- ۱۵۳ ازدواج به لحاظ ملاک‌های انتخاب همسر و نوع و الزامات
- ۱۵۴ طلاق (میزان قبح)
- ۱۵۵ مشارکت
- ۱۵۶ پول‌گرایی و مصرف تجملی به عنوان امری ارزشمند
- ۱۵۷ نحوه گذران اوقات فراغت
- ۱۵۸ اهمیت حریم شخصی و رفاه